

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

دانشگاه تبریز

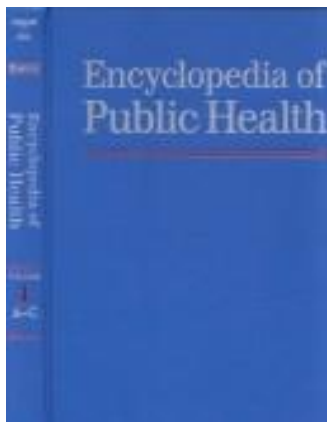
مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی:

مراجع لاتین (علوم پایه ۳)

دانشنامه بهداشت عمومی

Encyclopedia of Public Health

4V.

محمود صدیقی

پاییز ۸۷

نمایه

در انتهای کتاب نیز یک نمایه تحلیل وجود دارد که شماره هایی که به صورت **Bold** نوشته شده اند به مداخل اصلی ارجاع می دهند:

Public Health nursing, 998-1000

Home testing, 218, 580

شماره هایی که بصورت *ایتالیک* نوشته شده اند به تصاویر (Illustration) ارجاع می دهند:

Crime, 289

آنها که با حرف *f* مشخص شده اند به نمودارها (Figures) و آنها که با حرف *t* مشخص شده اند به جداول (Table) ارجاع می دهند:

Mobilizing for Action through Planning and Partnerships, 407, 772-773, 772f

Diabetes, 326t, 327t, 328

مداخل فرعی وجود دارد که با حروفی کوچکتر از حروف مداخل اصلی ولی به صورت ضخیم نوشته شده است که قابل شناسایی باشد. در پایان مقالات، نام نویسنده یا نویسندگان مقالات ذکر شده و پس از آن در برخی موارد ارجاع **See Also** وجود دارد که خواننده را به مداخل دیگر برای کسب اطلاعات بیشتر راهنمایی می کند. کتاب دارای نمودار و تصویر (بصورت سیاه و سفید) می باشد اما تعداد این نمودارها و تصاویر اندک است. هرچند طول مقالات خیلی زیاد نیست اما آنچنان هم کم نیست که آن را یک دانشنامه خلاصه نامید. طول برخی مقالات به ۵ تا ۶ صفحه هم می رسد.

پایان جلد ۴ دارای یک پیوست می باشد که برخی از اعلامیه های سازمان های بین المللی در مورد بهداشت عمومی و خطراتی که آن را تهدید می کند آورده است.

پس از آن **Annotated Bibliography** قرار دارد که شامل سه بخش می باشد. ۲ بخش اول شامل متون جدید مربوط به بهداشت عمومی می باشد که از سال ۲۰۰۰ تا کنون منتشر شده و قسمت سوم مربوط به کتابهایی می شود که در مورد تاریخ بهداشت پزشکی و بهداشت عمومی می باشد. این کتابشناسی به صورت الفبایی نام مؤلف تنظیم شده است.

پس از آن، خلاصه محتویات (Outline of Contents) قرار دارد که مطالب آمده در ۴ جلد کتاب را بصورت الفبایی ذکر کرده و زیر هر موضوع، ریز موضوعات مربوط به آن را مشخص کرده است ولی به شماره صفحه ارجاع نداده.

معرفی دانشنامه بهداشت عمومی

بهداشت عمومی شامل فعالیت هایی می شود که سلامت افراد جامعه را حفظ کرده و ارتقا می بخشد. منابع بهداشت عمومی شامل گروهی از رشته های علمی، مهارت های علمی و باورهایی هستند که برای حفظ و بهبود سلامت افراد از طریق فعالیت های جمعی و اجتماعی انجام می شوند، علاوه بر آن به فعالیت های سیاسی نیز برای آماده کردن منابع و افراد به منظور حمایت از سازمانهایی که اجرای این فعالیت ها را بر عهده می گیرند نیاز است. معمولاً البته نه در همه کشورها، بهداشت عمومی در سطوح محلی، ایلتی، ملی و بین المللی_ با هماهنگی، همکاری و فعل و انفعال بین این سطوح_ مؤثر می باشد که شامل صورت های فراوانی مانند دولتی، غیر دولتی (داوطلبانه) و حرفه ای می باشد.

کارهای بهداشت عمومی توسط گروههایی که شامل پزشکان، پرستاران، دندانپزشکان، متخصصان بیماری های واگیر دار، جامعه شناسان، بازرسان بهداشت، مهندسان بهداشتی، متخصصان آمار، مدیران، کارمندان پشتیبان اداری و دفتری و دیگران می باشد، هدایت می شود. فعالیت های مؤثر و کافی مربوط به بهداشت عمومی به میزان زیادی به همکاری هماهنگ بین تیم هایی نیاز دارد که از نظر اندازه، پیچیدگی، سطح مهارت ها و تخصص، حمایت مالی و تعهد سیاسی در مورد درک اهمیت بهداشت عمومی بسیار متنوع هستند. محتویات این کتاب به طور ویژه برای مخاطبان عام که دارای تحصیلات دبیرستانی یا دانشکده ای می باشند تهیه شده،

هرچند بسیاری از متخصصان حرفه ای، کارآموزان و دانشجویان بهداشت عمومی در این کتاب چیزهایی پیدا خواهند کرد که به آنها علاقه داشته و به کارشان می آید. بهداشت عمومی یکی از نهاد های اساسی جامعه می باشد. هدف این رشته ارتقا، حمایت، حفاظت و بازگرداندن سلامتی افراد به حد مناسب می باشد و این اهداف را به طور گسترده از طریق فعالیت های جمعی به دست می آورد. برنامه ها، خدمات، سازمانها و مؤسساتی که با بهداشت عمومی سر و کار دارند، با نیاز های بهداشت عمومی تمامی افراد در ارتباطند. افرادی که در این کار اشتغال دارند به آن به عنوان یک تلاش سازمان یافته در جهت بهتر کردن سلامت افراد از طریق تضمین شرایطی که افراد در آن سالم می مانند، نگاه می کنند. به همین دلیل این رشته با کارهای دیگر مانند پزشکی، دندانپزشکی، پرستاری و داروسازی که هدف خدمات آنها سلامت فردی است تفاوت دارد. بهداشت عمومی بر ارتقای سلامتی، جلوگیری و کشف به موقع بیماری ها، معلولیت ها و مرگ زود هنگام تأکید دارد. بسیاری از رشته های علمی، فناوری ها و مهارت های علمی در حیطه بهداشت عمومی قرار می گیرند که می توان آن را به عنوان یک نهاد اجتماعی، یک رشته جامع (که بر روی گروههای زیادی از رشته های نا پیوسته در بهداشت عمومی متمرکز شده) و یک شغل مورد نظر قرار دارد.

قسمت های تشکیل دهنده بهداشت عمومی شامل مجموعه وسیعی از رشته های عقلانی، حرفه ها، تجارت ها و مهارت های علمی است: آمارهای حیاتی، جمعیت شناسی، تخصص بیماری های واگیر دار و آمارهای زیستی، علوم پایه پزشکی مثل میکروبی شناسی، فیزیولوژی، داروسازی و سم شناسی، علوم فیزیکی مانند فیزیک و شیمی، مهندسی، علوم رفتاری و اجتماعی، علوم بالینی مانند علمی که با بیماری های واگیر

سرو کار دارند، سرطان شناسی، تغذیه و علوم تغذیه همگی در بهداشت عمومی دخیل هستند. در مورد همه ی آنها در این دایره المعارف بحث شده است. بالغ بر ۹۰۰ مدخل در دانشنامه بهداشت عمومی وجود دارد که همگی آنها به منظور ارجاع سریع بطور الفبایی مرتب شده اند. مدخل ها از نظر طول از چند هزار کلمه در هر کدام از مهم ترین قسمت ها و رشته های بهداشت عمومی تا چند صد کلمه برای تعریف عناصر پایه، متفاوت می باشند. تمامی مدخل ها توسط متخصصینی که در حوزه های مربوط به خود صاحب نظر هستند نوشته شده. با این وجود تا آنجا که امکان داشته سعی شده است از زبانی استفاده که خالی از اصطلاحات تخصصی باشد بگونه ای به خوبی برای عموم، چه در یک دبیرستان، چه در یک دانشکده و یا یک کتابخانه عمومی باشد قابل فهم باشد.

کتابشناسی ها برای راهنمایی خوانندگان به منابعی برای کسب اطلاعات بیشتر و ارجاعاتی برای کمک به آنها به منظور پیدا کردن موضوعات مرتبط وجود دارد.

ساختار دانشنامه بهداشت عمومی

این کتاب دارای ۴ جلد می باشد که در قطع بزرگ و به صورت دو ستونی چاپ شده است. پس از پیشگفتار و مقدمه، فهرست مقالات ارائه شده در دانشنامه ذکر شده است و زیر عنوان، نویسندگان یا نویسندگان آن مقاله آورده شده است. پس از آن فهرست افرادی که در تهیه این دایره المعارف و نوشتن مقالات آن دست داشته اند، آورده شده که دانشگاهی که آنها در آن مشغول بوده و زمینه هایی که در آنها به تحقیق پرداخته اند را ذکر کرده است.

مداخل با حروف درشت و ضخیم نوشته شده به گونه ای که به راحتی قابل شناسایی باشد. در داخل برخی مداخل اصلی،